

30 DECEMBRO DO 2010 - NÚMERO 846

r d l

REVISTA
**DAS
LETRAS**

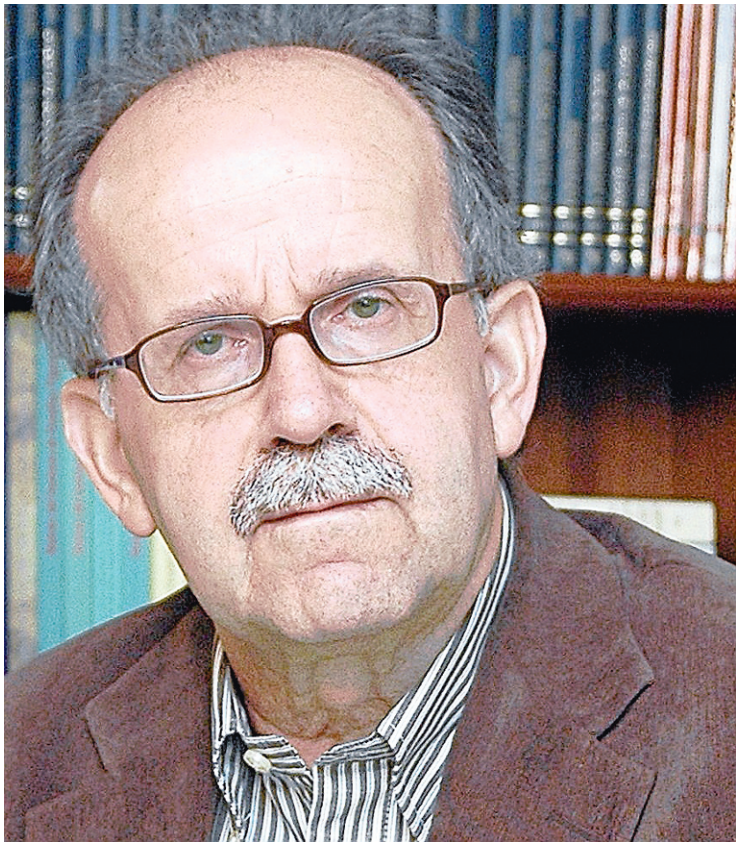

Protagonistas do 2010

A crise económica converteuse este ano na escusa non só para rebaixar os dereitos dos traballadores, senón para deixar a cultura, a memoria histórica ou o medio natural á intemperie. Nun contexto no que a maioría dos cidadáns parecen estar dispostos a renunciar ós seus dereitos e liberdades a prol das promesas dunha “seguridade” suposta, aceptando mesmo medidas gobernamentais que rozan o autoritarismo, internet ou os movementos sociais son os únicos que parecen ofrecer resistencia. Xunto a eles, sitúanse os proxectos individuais e colectivos de artistas que, malia as dificultades, seguen adiante. Julian Assange revelouose como o símbolo do desafío a uns gobernos que impoñen os seus intereses no mundo acubillados no segredo ante a opinión pública. O fundador de Wikileaks abaneou tamén a confianza dos cidadáns nuns medios de comunicación en crise estrutural. En Galicia, Agustín Fernández Paz ergueuse, sen quere-lo, en icona da protesta contra un Goberno que ataca a lingua, deixa o sistema teatral nunha situación próxima ó desmantelamento ou os museos cuns orzamentos insuficientes. O 2010 pasará á historia por ser o ano no que a lexislación proteccionista do idioma galego foi gravemente rebaixada: moitos non dubidaron en cualificar a política lingüística da Xunta de Núñez Feijóo como o maior atentado cometido contra a lingua do país desde 1936. Unha vez

2010

conseguida esta rebaixa, os grupos que avogan por apontoar a ‘lei do máis forte’ na cuestión lingüística –nomeadamente Galicia Bilingüe– decidiron derribar un dos alicerces da normalización na comunidade educativa: os equipos de dinamización. Os seus ataques contaron, ademais, coa aprobación do Valedor do Pobo. Non menos catastrófico resultaron os intentos para regulamentar as emisións de CO₂ e frear o quencemento da atmosfera: os cumios desenvolvidos ao longo do ano teñen un denominador común: o fracaso. Mentres, a década que deixamos atrás foi a máis quente da historia da humanidade des que se fan medicións: calcula que ao longo deste século a temperatura en Galicia podería subir seis graos. No campo ceintífico, unha físgoa para adentrarnos no coñecemnto da antimateria: o éxito do Acelerador de partículas do CERN, un xigantesco artiluxio que os científicos pretenden converter no simulador do big bang. Deste xeito, non todo foi malo. No noso país, o audiovisual, a música ou a literatura deron novas mostras da súa fortaleza creativa. O PP foi protagonista, si, pero non precisamente para ben, nun ano no que o PSOE tampouco se luciu ante o electorado de esquerdas coa súa política económica de simpatías neoliberais.

Agustín Fernández Paz

Home discreto e escritor de recoñecida traxectoria no ámbito do xénero da Literatura xuvenil, Agustín Fernández Paz converteuse, en contra da súa vontade, no escritor galego do ano. Así llo recoñeceu o xurado dos Premios da Cultura Galego, eses galardóns que creou o Goberno de Alberto Núñez Feijóo tras desbotar os “Nacionais” do bipartito e aos que o conselleiro de Cultura, Roberto Varela, privou de dotación económica, a diferenza dos seus equivalentes no resto do estado. Fernández Paz, nada máis coñecerse as características do galardón, asinou coa plataforma Prolingua un manifesto no que lles pedía a todos os creadores galegos que rexeitasen a distinción como protesta pola política lingüística da Xunta. E un dos elixidos foi el. Con toda coherencia, nun respectuoso comunicado, rexeitouno.

O Gran Colidor de Hadróns

O trinta de marzo, tras meses de reparacións, poñíase en marcha con éxito o Gran Colidor de Hadróns (LHC), o acelerador máis potente que construíu nunca o ser humano. Nos días previos, o instrumento promovido polo CERN (Organización Europea para a Investigación Nuclear) provocou centos de profecías catastrofistas que anunciaban a fin do mundo coa súa posta en marcha. Pero non foi así e os científicos do LHC lograron facer chocar feixes de protóns a 7 TeV (teraelectronvoltios), enerxía que buscaba crear unha situación similar a un mini Big Bang. O proxecto, no que participa a Universidade de Santiago, pretende atopar a materia escura do universo e o bosón de Higgs –a chamada “partícula de deus”– indispensable para explicar por que as partículas elementais teñen masa e por que as masas son tan diferentes entre si. En xuño, o colidor chegou a xerar cerca de 10 mil choques por segundo.

A rebaixa dos dereitos laborais

O contexto de crise económica converteuse no escenario ideal para o recorte dos dereitos dos traballadores. Alén dos múltiples ERE, aprobados mesmo en empresas fortemente subvencionadas, e do empeoramento xeral das condicións laborais, as medidas do decreto aprobado polo Goberno do PSOE como o recoñecemento das “perdas económicas non meramente conxunturais” como causa de despedimento obxectivo causaron o descontento dos sindicatos e a folga. A presión de organismos internacionais como o FMI, ou doutros socios da Unión Europea, foi decisiva, como o triunfo das teses neoliberais na política económica do PSOE, para que o Executivo se decidise a levar adiante esta medida que desgastou a confianza do votante de esquerdas.